

Sygn. akt VIII U 1624/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2017 r. w Gliwicach

sprawy H. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania H. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 28 lipca 2016 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poczynając od 1 lipca 2016 r.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1624/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28.07. 2016r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu H. K. ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art.110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury nie przekroczył 250%.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany przez przeliczenie świadczenia w oparciu o art.110a w/ w ustawy, podnosząc że w latach 1959-1977 uzyskiwał wyższe wynagrodzenie niż to przyjął organ rentowy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując stanowisko zawarte w skarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 10.11.1985r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo emerytury górniczej poczynając od 30.06.1985r.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie, za okresu od kwietnia 1989r. do marca 1990r. ustalając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na 475,16%, który następnie został ograniczony do 250%.

Odwołujący był pracownikiem KWK (...) w okresie od 1.07.1959r. do 29.06.1990r.

Pracodawca wydał ubezpieczonemu zaświadczenie Rp-7 za lata 1978 – 1990 i poinformował, że nie posiada jego dokumentacji płacowej z wcześniejszego okresu zatrudnienia.

W rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy FUS, organ rentowy wyliczył wwpw w oparciu o przedłożony druk Rp-7 i ustalił, iż wynosi on 244,81% z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia, czyli z lat 1960-1990. Za okresy od 1.07. do 31.12.1959r., od 1.01.1962r. do 31.12.1977r. organ rentowy przyjął za podstawę wymiaru składki obowiązujące w tym czasie wynagrodzenie minimalne.

Ubezpieczony był zatrudniony w Kopalni (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach:

- od 01.01.1959r. do 31.10.1965r. – młodszego elektryka p/z,
- od 01.11.1965r. do 31.12.1975r. – telemontera górniczych urządzeń łącznościowych p/z,
- od 01.01.1976r. do 29.06.1990r. – automatyka p/z.

W karcie personalnej oraz kartach obiegowych pracodawca wskazał wysokość stawki zasadniczej, przysługującej ubezpieczonemu za każdy dzień pracy w następujących okresach:

- od 01.07. do 31.12.1959 – 64zł. ,
- od. 1.11.1965 do 31.08.1970 – 72zł.,
- za wrzesień 1970 – 106zł. ,
- od 1.10.1970 do 30.09.1974 – 118 zł.,
- za październik 1974 - 140zł.,
- od 1.11.1974 – do 31.12.1974 – 152zł.,
- od 1.01.1975 do 31.12.1977 - 160zł.

Po uwzględnieniu powyższego wynagrodzenia wwpw z 20 najkorzystniejszych lat ubezpieczenia (1960-1961, 1971-1975, 1978-1990) wyniósł 250,04%

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego, wyliczeń organu rentowego k. 16-20).

Sąd oddalił wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rent i emerytur jako bezprzedmiotowy, bowiem z wyliczeń organu rentowego wynika, że wwpw przekroczył 250%.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Kwestia sporna w rozpoznawanej sprawie sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia warunki do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. 2016r., 887 – dalej ustawa FUS).

Zgodnie z tym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,
- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11.10.2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy.

Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być udowodniana w postępowaniu przed sądem wszelkimi środkami dowodowymi. Podkreślić bowiem należy, że postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty (określonych w ww. Rozporządzeniu).

W przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w jego aktach osobowych, tj. umowy o pracę czy angaże, czy inne pisma w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim jednak wypadku uwzględnić można tylko takie składniki, które są pewne, stałe, wypłacane były w danym okresie i w określonej wysokości. Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3 czerwca 2015r. III AUa 535/14 (LEX nr 1781979).

Odnosząc powyższe do rozpoznawanej sprawy, stwierdzić należy, że niewątpliwie odwołujący w okresie od 1.07.1959r. do 31.12.1977r. pracował w KWK (...) w pełnym wymiarze czasu pracy jako elektryk, telemonter i automatyk pod ziemią. Z uwagi na brak dokumentów płacowych pracodawca nie wystawił mu zaświadczenia na druku (...), a ubezpieczony nie posiada stosownych wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej ani innych dowodów zarobkowych. Jedyne adnotacje odnoszące się do wynagrodzenia odwołującego znajdują się w tzw. karcie personalnej i kartach obiegowych. Na kartach zapisano stawki zasadniczego wynagrodzenia dniówkowego przysługującego odwołującemu

w latach 1959-1979. Na tej podstawie można zatem ustalić wysokość rocznych zarobków ubezpieczonego za powyższe lata, uwzględniających tylko stawkę zasadniczą.

Mając na uwadze wysokość stawek zasadniczych za powyższy okres, Sąd zobowiązał organ rentowy do sporządzenia hipotetycznego wyliczenia najkorzystniejszego wwpw dla ubezpieczonego z 20-lat za całego okresu podlegania ubezpieczeniom. Z wyliczeń organu rentowego wynika, że nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury górniczej ubezpieczonego przekracza 250%, co uzasadnia ponowne ustalenie wysokości jego świadczenia na podstawie art.110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Nie budzi wątpliwości Sądu, że faktyczne wynagrodzenie odwołującego w spornych latach było wyższe, jako że powszechnie wiadomym jest, iż wynagrodzenie górnicze było i jest wieloskładnikowe – obejmuje różnego rodzaju dodatki, premie, świadczenia z Karty Górnika, deputat węglowy – jednakże w aktach osobowych brak jest jakichkolwiek danych o tych składnikach. O tym, że ubezpieczony w latach 1959-1977 zarabiał więcej świadczy – w sposób wprawdzie pośredni – że jego wynagrodzenie prawie we wszystkich kolejnych latach, wykazane w zaświadczeniu (...) znacznie przekraczało wskaźnik 250%.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznał ubezpieczonemu prawo do ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art.110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS poczynając od dnia 1 lipca 2016r., to jest od miesiąca zgłoszenia wniosku (art.133 ust.1 pkt 1 powołanej ustawy).

(-) SSO Grażyna Łazowska